

Richard Sørensens prædiken søndag efter nytår

Taler

Richard Sørensen
Præst og politiker

Dato

4. januar 1942

Sted

Faarup og Sabro kirker

Omstændigheder

Prædikentekst

Matthæusevangeliet kapitel 2, vers 13-18

- 1 Herodes søgte efter barnet for at dræbe det, staar der, og Josef fik befaling til at flygte til Ægypten med barnet og dets mor. Og i evangeliet til første textrække hørte vi om, at han fik befaling til at vende tilbage: men da var Herodes' søn imidlertid blevet konge i Judæa, og Josef turde derfor ikke vende tilbage dertil, 5 da han paany bliver advaret og faar befaling til at drage til Gallilæa og bosætte sig i det afsides Nazareth. - -

Disse første fortællinger i evangelierne er jo ikke historie i almindelig forstand, de har deres egen særlige karakter, de er legender. Men derfor kan de godt være 10 sande, d.v.s. tale sandt om evangeliet; og det er i hvert fald ganske tydeligt, hvad det er, evangelisten har villet sige til os gennem disse fortællinger.

Han har villet fortælle, hvordan jesusbarnet fra begyndelsen havde fjender, og hvordan gud alligevel skærmede jesusbarnet og unddrog det fjendernes magt; og 15 dermed siger fortællingerne videre, at naar gud taler sit ord til verden, saa vil verden altid rejse sig til modstand imod det. "Han var i verden, og verden kendte ham ikke". Evangeliet har fjender, og hvis det stod i menneskers magt, saa var det forlængst skaffet ud af verden igen. Og naar evangeliet derfor stadig lever iblandt os og kan lyde hos os, saa er det fordi gud vil bevare det for os og 20 opretholde sit ord her i verden, og ikke fordi vi har sørget for at bevare det. Saadan var der fra første begyndelse, efter at gud havde sendt sin søn til verden julenat, siger evangelisten, og saadan vil evangeliets kaar altid være her i verden.

Men denne styrelse og omsorg, som evangeliet fortæller os om, er ikke noget, vi 25 kan se, den er ganske og aldeles skjult. Gud greb ikke ind ved et under og forhindrede Herodes i sit forehavende, børnene i Bethlehem maatte dø, og Josef maatte vælge den højst menneskelige udvej at flygte.

30 Saadan var det altsaa med Jesusbarnet. Det er det, evangelisten fortæller. Men historien er stadig den samme. Nu lever Jesusbarnet her i verden i ordet om ham; og Jesusbarnet har stadig fjender. Naar ordet om Jesus lever her i verden, saa skyldes det ikke os og vor omsorg, naar det er blevet bevaret ned gennem historien, saa er det ikke fordi vi har bevaret det, det behøver vi bare at kaste et
35 blik paa kirkens historie ned gennem tiderne for at se, men saa er det stadig gud, der har skærmet det og bevaret det for os, fordi han er med sit ord alle dage indtil verdens ende.

At ordet om Jesusbarnet er blevet bevaret skyldes ikke de kaar, vi har beredt det
40 eller bereder det; det skyldes ikke vor kamp for Jesusbarnet eller menneskers iver og arbejde for Guds riges sag. - Derfor skal vi heller ikke tage den tale alt for højtideligt, der altid er bekymret for Kristendommens stilling her i verden og som tidlig og silde taler om, at det er ude med den, hvis vi ikke tager os alvorligt sammen og yder en indsats. Det er ikke os, der bestemmer Kristendommens
45 betydning og indflydelse i verden; Kristendom er ikke identisk med vort liv eller med alt det arbejde og al den foretagsomhed, der gaar under kristeligt navn; og hvis Kristendommen skal have betydning og indflydelse, hvad der for resten ikke er sikkert, saa er det ikke paa grund af vort arbejde og vor iver, men paa trods af det. -

50

Det er nemlig rigtigt, at evangeliet har fjender, som fortællingen om Herodes siger det; men disse fjender er ikke, saadan som vi er saa tilbøjelige til at mene, først og fremmest de andre, men det er først og fremmest os selv. Vi er jo
55 tilbøjelige til at rystes og oprøres, naar vi hører om saadan en person som Herodes og hvad han udrettede; og der er vel ingen fortælling, der fra vor barndom har gjort et saadant indtryk paa os som denne om barnemordet i Bethlehem.

Men der er bare det at sige hertil, at vi ikke kan forholde os som tilskuere overfor
60 tilfældet Herodes. Vi maa være klar over, at det i saa tilfælde er en billig harme og billig forargelse, vi skaffer os selv paa Herodes' bekostning, ganske paa samme maade som vi i øjeblikket er tilbøjelige til at skaffe os billig harme og forargelse over alt det, der for tiden foregaar ude omkring i verden. Vi har ingen ret til at forarges og harmes over Herodes. Herodes var ikke noget i verdenshistorien
65 enestaaende fænomen, men først og fremmest en type paa et menneske, der kæmper for sig selv og sin sag med alle midler.

Herodes er blevet kaldt en idealist, og det er i og for sig rigtigt; i hvert fald er
70 Herodes, som han idag møder os paa verdensteatret, altid idealist; han kæmper
aldrig for sig selv og sin sag, men altid for fredens, frihedens og retfærdighedens
sag. Herodes var ikke noget særligt, han var en ganske almindelig mand, som
kæmpede for sig selv og sin sag med de midler, han nu i følge sin stilling havde
for haanden, og som det ansvar, hans stilling nu engang forlenede ham med,
75 paalagde ham at benytte. Han var en mand som een af os. Vi har jo ikke hans
stilling og ansvar, vi har ikke hans hjælpemidler og bruger derfor heller ikke hans
fremgangsmaade. Vi bruger andre midler, naar vi kæmper for os selv og vor sag,
finere midler maaske, maaske det, vi kalder idealer, maaske endog godhed og
hjælpsomhed.

80 Men vi skal vide, at vi med alt det kun opnaar at placere os selv med Herodes og
mod evangeliet, at vi som Herodes er evangeliets fjender, ogsaa naar vi mener at
kæmpe for guds eller evangeliets sag, fordi vi med alt dette dog inderst inde
kæmper for os selv og vor egen sag.

85 Evangeliet forlanger nemlig, at vi skal opgive vor egen ære, at vi skal "over alle
ting frygte og elske gud og sætte al vor lid til ham", i stedet for at sætte vor lid til
os selv; det forlanger, at vi skal elske vor næste, i stedet for at elske og ære os selv.
Men vi vil ikke saadan opgive vor egen ære. Ser vi sandt paa os selv, saa er det os
90 selv, og vor egen retfærdige sag, vi sætter vor lid til og forlader os paa, saa er det
os selv, vi elsker og ærer. Men derfor er denne fortælling et evangelium, fordi
den siger til os, at gud paa trods af os og uden vor hjælp vil bevare evangeliet for
os. Det skal være vor eneste trøst og forvisning: at gud selv vil bevare sit ord for
os, at han, "som begyndte sin gode gerning hos os ogsaa vil fuldføre den indtil
95 vorherres Jesu kristi dag". Det skal vi simpelthen lade gælde og saa lade al vor
egen bekymring og omsorg fare.

Vi er i vor daab blevet samhörige med kristus, ikke paa grund af os selv og vore
egne evner og kræfter, men fordi gud der talte sit ord til os, fordi Jesu navn der
100 blev nævnet over os; og det er den trøst, vi skal høre ud af denne fortælling: at vi
er samhörige med kristus, at vi med ham er kaldede ud af Ægyptens trældom,
hvor vi træller under denne verden og os selv. Vi skal læse denne fortælling
saadan, at det, der fortælles om jesusbarnet, det gælder os, fordi vi er samhörige
med ham, er lemmer paa hans legeme.

105

Saadan læste de gamle, som har skrevet kollekten til denne søndag, fortællingen, hvor vi bad om, at "vi arme mennesker, som er fremmede og udlændinge i denne farefulde verden, maa komme frelste hjem til himmeriges rige, vort rette fædreland, for der at leve i evig salighed for Jesu kristi skyld". Saadan hørte de
110 det ord: "Fra Ægypten kaldte jeg min søn", ikke som et ord, der bare gjaldt Jacob, israels folk eller Jesus, men som et ord, der gælder os "for Jesu kristi skyld".

115 "For Jesu kristi skyld", fordi vi er samhörige med ham, er vi kaldede ud af Ægyptens trældom, ud af Herodes' verden; for Jesu kristi skyld vil gud føre os frelste gennem denne faretruende verden, gennem vor trods og modstand, gennem vor modløshed og ligegyldighed, gennem vort hovmod og vor selvtilstrækkelighed, saadan som han førte jesusbarnet frelst igennem alle farer
120 og fristelser.

Jeg er, o Jesus, du det ser, en arm udlænding blevet,
i verdens trældom, dynd og ler, vidt fra din himmel drevet.

125 Dog henter du mig hjem igen til din saa søde hvile,
min sorg med tiden slides hen, du til min hjælp vil ile.
(nr. 154 i Slbg.).

130 **Kilde**
tidehverv.dk

Kildetype
Digitalt manuskript

135 **Tags**
Anden Verdenskrig, Danmarks besættelse 1940-1945, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet, Tidehverv

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/richard-sorensens-praediken-sondag-efter-nytar>

140